

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบกิจกรรมสุขภาวะทางปัญญาสำหรับเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดปัตตานี เป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยและพัฒนาภายใต้แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ซึ่งใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการศึกษา
7. การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. เด็กและเยาวชนในการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม 2559 จำนวน 72 คน
2. เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีที่ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนระหว่างร่วมกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม 2559 จำนวน 5 คน

ผู้ให้ข้อมูล

1. เด็กและเยาวชนในการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 ถึง เดือนธันวาคม 2560 ในระหว่างการทำกิจกรรมมีผู้เข้าร่วมจำนวน 72 คน แต่เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมพบว่าเด็กและเยาวชนเข้าร่วม ครบ 6 กิจกรรมตามกำหนดจำนวน 31 คน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมครบ 6 กิจกรรม เป็นจำนวน 31 คน

2. เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีที่ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนระหว่างร่วมกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม 2559 เลือกเจาะจงผู้ที่สังเกตกิจกรรมและมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม แก๊ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน

แบ่งตามประเภทของการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ สำนวระดับคะแนนสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการอย่างมีสติ และคะแนนความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม กับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 31 คน โดยใช้แบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการอย่างมีสติประยุกต์ 13 ข้อ และแบบประเมินการจัดการกิจกรรมสุขภาวะทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ สทนากลุ่มย่อยกับผู้ให้ข้อมูลคือเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีที่เข้าร่วมกิจกรรมครบ 6 ครั้ง และเจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญา

กิจกรรมวิจัย เป็นกิจกรรมที่พัฒนาโดยผู้วิจัยที่ประยุกต์จากแนวคิดวิทยาศาสตร์สมอง (Hanson, 2011) กิจกรรมพัฒนาสุขภาวะทางปัญญาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย (ปรียา แก้วพิมล และอุไรรัตน์ หน้าใหญ่, 2558) และประสบการณ์การออกแบบกิจกรรมพัฒนาสุขภาวะทางปัญญาในเยาวชน (ปรียา แก้วพิมล และคณะ, 2556) ผ่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา (สุวิมล ติรภานันท์, 2557 : 146) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดสุขภาวะทางปัญญา การพัฒนาสุขภาวะทางปัญญาในเยาวชน ชุดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญา ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดำเนินกิจกรรมละ 2 ชั่วโมง จัดต่อเนื่องกัน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 กิจกรรม จัดกิจกรรมรายกลุ่ม และปรับปรุงกิจกรรมตามการเรียนรู้ของกลุ่ม

2. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เชิงปริมาณ

1. แบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติประยุกต์สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (ภาคผนวก 1) ประยุกต์จากแบบวัดสุขภาวะทางปัญญาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยฉบบัยาว ด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติที่พัฒนาโดย ปรียา แก้วพิมล สุรีย์พร กฤษเจริญ และโสเพ็ญ ชูนวน (2557 : 111) จำนวน 11 ข้อ ผู้วิจัยปรับคำในข้อความให้ง่ายต่อความเข้าใจของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ รวมแล้วมีจำนวน 13 ข้อ (ภาคผนวก 1)

การแปลผล อ้างอิงเกณฑ์การแปลผล ตามแบบวัดสุขภาวะทางปัญญาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย ฉบบัยาวของ ปรียา แก้วพิมล สุรีย์พร กฤษเจริญ และโสเพ็ญ ชูนวน (2557 : 109) ดังนั้นแบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติประยุกต์สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 13 ข้อ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- | | |
|------------------|--|
| 5 ระดับมากที่สุด | หมายถึง ในชีวิตประจำวันมีคุณลักษณะนั้นอยู่ตลอดเวลา |
| 4 ระดับมาก | หมายถึง ในชีวิตประจำวันมีคุณลักษณะนั้นเป็นส่วนใหญ่ |
| 3 ระดับปานกลาง | หมายถึง ในชีวิตประจำวันมีคุณลักษณะนั้นบางครั้ง |
| 2 ระดับน้อย | หมายถึง ในชีวิตประจำวันมีคุณลักษณะนั้นนานๆ ครั้ง |
| 1 ระดับไม่มี | หมายถึง ในชีวิตประจำวันไม่มีคุณลักษณะนั้นเลย |

2. แบบประเมินการจัดกิจกรรมสุขภาวะทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี (ภาคผนวก 2) เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยทำขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การศึกษา ศาสนา การประกอบอาชีพ ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจฯ ความรู้สึกที่อยู่ในสถานพินิจฯ ปัญหาสุขภาพ สถานภาพครอบครัว ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมสุขภาวะทางปัญญา จำนวน 6 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า (Rating scale) แบบ Likert มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่มี

เชิงคุณภาพ

1. แบบสังเกตการทำกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ (ภาคผนวก 3) ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลภาคสนามระหว่างการจัดกิจกรรม โดยบันทึกข้อมูล การแสดงความคิดเห็น การแสดงออก การมีส่วนร่วม และข้อมูลอื่นๆ ที่ปรากฏขึ้นระหว่างการทำกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ แล้วนำมาวิเคราะห์ในตารางบันทึกสนามของนักวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อ ปรากฏการณ์ที่

ขัดแย้ง/ที่ต้องการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่สังเกตพบ ทฤษฎีที่ใช้อธิบาย วิธีการนำมาใช้อธิบาย และสรุปผลการวิเคราะห์

2. แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม (ภาคผนวก 4) ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหลังจากการร่วมกิจกรรม จัดสนทนากลุ่มย่อยกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีที่เข้าร่วมกิจกรรมครบ 6 ครั้ง โดยแบ่งเป็นกลุ่มละ 7 – 8 คน

3. แนวคำถามการสนทนากลุ่มย่อยเจ้าหน้าที่ (ภาคผนวก 5) ประกอบด้วย เรื่องความรู้สึกรู้สึกในการสังเกตการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อในงานและชีวิตของเจ้าหน้าที่ โดยจัดสนทนากลุ่มย่อยกับเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ร่วมสังเกตการณ์จัดกิจกรรม จำนวน 3 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติประยุกต์สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี และ แบบประเมินการจัดกิจกรรมสุขภาวะทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ตรวจสอบหาความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดสุขภาวะทางปัญญา การพัฒนาสุขภาวะทางปัญญาในเยาวชน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา (สุวิมล ติรภานันท์, 2557 : 146) และให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปตรวจสอบหาความความเที่ยง

การตรวจสอบหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติประยุกต์สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัย ตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบวัดฯ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีระดับความเชื่อมั่นที่ .81 ระดับความเชื่อมั่นแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือที่จัดทำขึ้นใหม่ยอมรับค่าความเที่ยงมากกว่า 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมวิจัย ดังนี้

กลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรม

ก่อนร่วมกิจกรรมเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติประยุกต์สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนทุกคนที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม

ระหว่างการจัดกิจกรรม เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วย แบบสังเกต การทำกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ

หลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น เก็บข้อมูล ดังนี้

เชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบวัดสุขภาวะทางปัญญาด้านการจัดการเรื่องราวอย่างมีสติประยุกต์ฯ แบบประเมินการจัดการกิจกรรมสุขภาวะทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ กับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมครบ 6 ครั้ง จำนวน 31 คน

เชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่มย่อยกับเด็กและเยาวชนฯ จำนวน 31 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมครบ 6 ครั้ง โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม กลุ่มละ 7 - 8 คน มีการบันทึกเสียงระหว่างการสนทนา

เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลควบคุมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ การสนทนากลุ่มย่อยกับเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีที่ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนระหว่างร่วมกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญา จำนวน 3 คน ที่อยู่สังเกตกิจกรรมและมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม แก้วไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) โดยใช้วิธีการ การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช, 2552 : 32) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน ได้แก่

1. ผู้วิจัยบันทึกการสังเกตการทำกิจกรรมเด็กและเยาวชนกิจกรรมด้วยแบบบันทึกการสังเกตกิจกรรม
2. สนทนากลุ่มย่อยกับเจ้าหน้าที่ที่สังเกตการจัดกิจกรรม
3. การสนทนากลุ่มย่อยกับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมครบทั้ง 6 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ก่อนนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถาม และบันทึกที่กรหัสลงบนแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ลงรหัสบันทึกข้อมูลลงในกระดาษบันทึกที่กรหัส
3. ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ถอดเสียงสนทนาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม
2. สรุปประเด็นจากการวิเคราะห์การสังเกตการณ์กิจกรรม
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มและการสังเกตการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ สำหรับข้อมูลในแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย สัมภาษณ์เชิงลึก และบันทึกการสังเกตกิจกรรม ใช้การพรรณนาผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและรายงานผลการศึกษา

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยการพัฒนารูปแบบกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี (The Development of Spiritual Health Activity Model for Children and Youth in the Juvenile Observation and Protection Center of Pattani Province) เลขที่ REC Number : psu.pn.2-016/59 ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และการศึกษา ประจำมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (ภาคผนวก 8) และผู้วิจัยได้แจ้งขออนุญาตดำเนินการวิจัยผ่านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี ไปยังกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามระเบียบการปฏิบัติเมื่อมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในความดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการวิจัยแก่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี และผู้ร่วมให้ข้อมูลรับทราบโดยอธิบายด้วยคำพูดและเอกสาร เมื่อสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีและผู้ให้ข้อมูลสมัครใจ

เข้าร่วมการวิจัยแล้วให้ลงนามในใบพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล (ภาคผนวก 6) ตามแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัย (ชาย โพธิ์สิตา, 2556 : 389 - 400)

ผู้วิจัยเข้าร่วมและผ่านการทดสอบการอบรมหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และดำเนินการวิจัยตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เงื่อนไขเชิงบริบทที่ต้องคำนึงถึง

1. การสร้างบรรยากาศความปลอดภัย การใช้ความรุนแรงเป็นประเด็นที่มีการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมกับเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยจึงหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการใช้ความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชน และต้องประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยของตนเองระหว่างการดำเนินกิจกรรม เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเครือข่ายได้รับการเสนอแนะจากคณะทำงานภายในสถานพินิจฯ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลอยู่ร่วมตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยจัดกิจกรรมเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้วิจัย ผู้วิจัยสะท้อนคิดในประเด็นนี้กับเจ้าหน้าที่ว่าได้ทำการประเมินความปลอดภัยระหว่างการจัดกิจกรรมแล้ว ประกอบกับกิจกรรมที่จัดไม่มีการกระตุ้นให้ใช้ความรุนแรงในเด็กและเยาวชน สอดคล้องกับการประเมินสถานการณ์ของเจ้าหน้าที่ประสานงาน

2. การสร้างบรรยากาศความไว้วางใจ ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ด้วยการเสริมพลังเชิงบวก ร่วมกับการผ่อนคลาย ก่อให้เกิดความไว้วางใจในกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดขึ้น เมื่อเกิดความตึงเครียดภายในกลุ่มเด็กและเยาวชน กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาจะเป็นทางเลือกเพื่อใช้ดูแลกลุ่มเด็กและเยาวชน

3. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมความเข้าใจในวิธีการและเนื้อหาจึงต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป และคำนึงถึงความรู้สึกรักของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ เป็นสำคัญ กลุ่มเริ่มเปิดใจรับกับการสร้างการเรียนรู้ของผู้วิจัย ในสัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลักษณะกิจกรรมที่มีการแยกย่อยเนื้อหาที่จะสร้างการเรียนรู้ให้ง่ายต่อความเข้าใจ และฝึกวิธีการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ให้ความเขาในการทำความเข้าใจไม่เร่งรีบ

ดังนั้นการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ จึงต้องประกอบด้วย 1) การฝึกทักษะผ่อนคลาย ให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกการอยู่กับตนเอง ทำให้เด็กและเยาวชนได้พักจากความตึงเครียดในสถานการณ์รอบข้างที่ต้องเผชิญในแต่ละวัน การฝึกทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องจะกลายเป็นความคุ้นเคยและการปฏิบัติอย่างอัตโนมัติ เช่น การจัดเตรียมบรรยากาศให้เหมาะแก่การผ่อนคลาย ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสร้างสุขภาวะทางปัญญาจะต้องมีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ความตระหนักของผู้จัดกิจกรรมที่ต้องมีความไวต่อการกระทำที่จะนำไปสู่ความรุนแรง เน้นการเสริมพลังทางบวก และการจัดบรรยากาศให้เกิดความผ่อนคลายไปพร้อมๆ กับการเรียนรู้ในจุดประสงค์ที่ต้องการ ไม่บีบบังคับ กดดัน เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม

ตาราง 7 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อพัฒนากระบวนการสร้างเสริมสุขภาพทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี	เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำนวน 3 คน	<u>เชิงคุณภาพ</u> 1. การสนทนากลุ่มย่อย 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การสังเกตการจัดกิจกรรม	ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)
2. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี	เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำนวน 31 คน	<u>เชิงปริมาณ</u> 1. แบบวัดสุขภาพทางปัญญาด้านการจัดการอย่างมีสติประยุกต์ฯ 2. แบบประเมินการจัดกิจกรรมสุขภาพทางปัญญาสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ <u>เชิงคุณภาพ</u> 1. กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพทางปัญญา 2. การสนทนากลุ่มย่อย	<u>เชิงปริมาณ</u> 1. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามและบันทึกรหัสลงบนแบบสอบถามทุกฉบับ 2. ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป <u>เชิงคุณภาพ</u> ตรวจสอบความสมบูรณ์ และ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)